

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת כי תבוא

בשמחה

בפרשה זו אנו קוראים על הקללות שיחולו על ישראל אם חלילה לא ישמעו בקול ה'. לקראת סוף פרשת הקללות מופיע הסבר נוסף לזעמו של ה':

"תחת אשר לא עבדת את ה' א-להיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל" (דברים כח, מז).

פשט הכתוב מבטא הדגשה של כפיות הטובה של עם ישראל: היות שלא עבדתם את ה' בעת שהייתם שרויים בשמחה ובטוב לבב, כאשר ה' השפיע עליכם טובה וברכה, תהיה התוצאה הפוכה בשני ההיבטים, כפי שמפורש בפסוק הבא: "ועבדת את איביך... – ברעב ובצמא ובעירם ובחסר כל".

אך אפשר לשמוע גם נימה אחרת מהפסוק – תוכחה לעם ישראל על שלא עבד את ה' בשמחה, כלומר שעבודת ה' שלו נעשתה בלי התלהבות.

אין הכוונה שעבודה חסרת שמחה היא סיבה ישירה לעונשים הכבדים המפורטים בפרשת הקללות, שהרי גם מי שמקיים מצווה בלא שמחה יוצא ידי חובת המצווה, אך יש כאן הסבר לסיבה המהותית שהביאה את עם ישראל לעזוב את ה'.

התורה מלמדת אותנו שהשלב הראשון בהידרדרות הרוחנית הוא עבודת ה' בלי התלהבות ובלי שמחה. ה' אומר כביכול לעם ישראל: הענקתי לכם שפע עצום ("רוב כול") כדי שתחיו חיי עושר של תורה, כדי שתהיו מאושרים מהשילוב בין חיים רוחניים תוססים לחיים של הנאות גשמיות ותשמחו בהשלמה בין השניים, ואילו אתם הפרדתם בין הדבקים, רוקנתם את השפע ממקורו וראיתם בעבודת השם עול, ועל כן התגלגלו עליכם הצרות האלה.

הדור שלנו, ברוך ה', זוכה לשפע עצום. עלינו ללמוד מפסוקנו לזכור תמיד כי השפע ניתן לנו מאת ה' יתברך, ומתוך חיבור השפע למקורו נזכה שכל הנאה תקרב אותנו לעבודת ה' ביקר שמחה וטוב לבב.

שאל דוד בוצ'קו